

ADLI VETERİNER HEKİMLİK

Prof.Dr. Mehmet ŞAHAL

Adli Veteriner Hekimlik; konusu hayvan ve hayvan hastalıkları olan adli olaylarda gerçeğin ortaya çıkarılmasında hakime yardımcı olmayı amaçlamaktadır. Olayların ortaya çıkarılması ve aydınlatılmasında rol oynayan oynayan veteriner hekim bu görevini yaparken veteriner hekimlik eğitimi süresince öğrendiği bilgi ,uygulama ve deneylerden yararlanmaktadır. Pozitif bir bilim dalı olan veteriner hekimlik gelişen yeni bilimlerden, hukuktan, teknik ve teknolojiden yararlanmak durumundadır.

Adli veteriner hekimlikte bütün veteriner hekimlik dalları ve konularından yararlanarak karar ve görüşlerinde tahmin ve teorik olasılıklardan kaçınarak objektif ve saptanan kanıtlara(klinik ve laboratuvar bulguları) göre karar verilmelidir. Bütün bilim dallarında olduğu gibi,adli veteriner hekimlikte de her zaman bir problem çözülmeyebilir, bu gibi durumlarda, mevcut klinik bulgu veya otopsi bulgularına dayanılarak hastalık ve ölüm nedeninin kesinlikle şu hastalıktır denilmesinin mümkün olamayacağı ifade edilebilir. Hazırlanacak raporlarda gerektiğinde daha üst kuruluşlara,laboratuvarlara başvurularak alınan yazılı sonuçlar birleştirilerek karar oluşturulur ve mahkemeye sunulur.

Veteriner hekimler çeşitli mahkemelerde bulunmak durumunda kalabilir. Bunlar:

a) Şikayetçi

Bu durumda veteriner hekim hasta sahibinden muayene ve tedavi ücretini alamaz veya banka dekontu kendisine ödenmemiş olabilir. Birikmiş yıllık faizini mahkemeden talep edebilir. Ayrıca bazı durumlarda kendisine yöneltilen haksız itham ve iftiralara karşı onur mücadelesi vermek durumunda kalabilir.

b) Şikayet edilen

- 1- Kırmızı reçete ile satılan anestezi ilaçlarının,veteriner muayenehanelerinde satılması, izinsiz kullanımı.
- 2- Yanlış veya eksik tedavi-operasyon uygulanmasına bağlı oluşan mağduriyet ve ölümlerde,hayvan sahibi tarafından zararının karşılanması talepleri(Örn.Hasta sahibi kastrasyon uygulanmasına her iki ovaryumun tam anlamıyla uzaklaştırılmadığını ileri sürebilir).

Hayvanlarda operatif ölümlerde veteriner hekimler kusurlu bulunarak tazminat talep edilebilir.Bu durumlar:

a) Hayvanda preanestezi muayene ve testlerin yapılmaması

b) Narkozun izlenmemesi

c) Hayvanın tartılmaması nedeniyle aşırı dozda anestezi madde verilmesi

d) Operasyon salonunda acil müdahale ilaçları ve yoğun bakım ünitesi bulunmaması

Hayvana operasyon sırasında yapılacak kontroller:

- a) Solunum sistemi: Postoperatif oksijen,entubasyon, hayvanda yutma refleksi oluştuktan sonra ekstube edilme.
- b) Dolaşım sistemi: Tansiyon düşürücü nöroleptiklere karşı noradrenalin uygulanması

- c) Mide-bağırsak: İnhalasyon narkozu sonrası atoni gelişeceği için hayvanın 12 saat aç bırakılması
- d) Temperatur: Operasyon sonrası hipotermi durumlarında sıcak yastık ve ısıtıcı lambaların bulundurulması.

- 3- Et muayenesinin et hijyeni yönünden tam muayenesinin yapılmaması (parazitolojik,mikrobiyolojik) kasıtlı olarak hatalı bildirimde bulunulması.
- 4- Hayvan satış ve nakillerinde belgelerin yanlış ve hatalı olarak doldurulması ve imzalanması (örn. Aşı karnesi,menşe şahadetnaması)
- 5- Hayvanları Koruma Kanunu na aykırı olarak hayvanların nedensiz öldürülmesi, anestezi uygulanmadan operasyon yapılması (kulak ve kuyruk amputasyonu,besi sığırlarında kuyruk kesilmesi)
- 6- Etik kurul kararı olmadan hayvan deneyleri yapılması
- 7- Meslek mensupları arasında etik olmayan davranışların, uygun olmayan reklamasyon, birbirini şikayet etme durumlarının meslek odaları tarafından değerlendirilmesi.
- 8- Muayene ve tedavi edilen hayvanlara hastalık bulaştırılması (gerekli hijyenik önlemlerin alınmaması,aşı iğneleri ile löykoz,veba,koyun çiçeği,parvovirus vb. hastalıklar)
- 9- Bulaşıcı hastalıklarda ihbarın geciktirilmesi veya yapılmaması.
- 10- Hayvanlarda izin verilmeyen aşıların kullanılması.

c) Bilirkişi

Hakimin yardımcısı olarak, mesleki konularda raporlu veya raporsuz görüş bildirme.

d) Tanık bilirkişi

Muayene bulgularının sergilenmesi, mahkemede hazır bulunan bir maddenin incelenmesi ve bu konuda görüşünün alınması.

e) Hakem

Spor yarışmalarında görevlendirilme (At yarışları , hayvan güzellik yarışmaları)